

DVD-V-017-P

NOVI PRILOG: TV Konjic 4.V 1993.

Komanda španjolskog bataljuna

SLIKA + OFF TONOVI:

Razgovori vojnih komandanata, Milivoja Petkovića, španjolski vojni predstavnik i drugi. Razgovori vođeni u sklopu realizacije vojnog sporazuma iz Zagreba. O rješenju konkretnih problema na širem lokalitetu Konjica i Jablanice. Cilj razgovora uvidjeti pravo stanje nakon sukoba na ovom području. Španjolac: «Španjolski bataljun je primio tri ekipe pripremio je osiguranje, te ima ambulantna kola, te se pripremaju ekipe. Čini se da general Halilović ima nešto za pitati?» Halilović: «Htio sam vas pozdraviti. Ja sam noćas razgovarao sa komandantima armije sa ovih prostora i moram kazati da ima mnogo stvari koje nisam znao. __ (nerazumljivo) __. Ovo bi trebao biti više razgovor nas predstavnika armije i Glavnog stožera HVO. Vi možete biti prisutni, ali ovo je više interni razgovor. Na ovom skupu koji je impozantan i po broju učesnika, a i po broju funkcija ljudi koji sjede ovdje. Mi hoćemo jasan odgovor ovdje jesmo li saveznici ili smo protivnici? Ako smo saveznici onda to moramo znati i tako se moramo ponašati, a ako smo protivnici onda i to moramo znati i tako se ponašati, ali ne ćemo nikako dok mi vodimo razgovore i tražimo zajednički izlaz iz centralne Bosne, u Mostaru kako se ljudi istjeruju iz stanova i radi se ono sve što se radi! I ne ćemo za to vrijeme dok mi spremamo zajedničke komande u centralnoj Bosni i Hercegovini da stoje konvoji sa humanitarnom pomoći i drugi konvoji za koje gospoda znaju da stoje tamo gdje ne treba da stoje. Dok u isto vrijeme u Goraždu, istočnoj Bosni, Srebrenici, ljudi umiru od gladi i umiru zato što oružja nemaju. __ (nerazumljiv dio) __ Ja ovdje pružam ruku prijateljstva, suradnje i zajedničke borbe protiv četnika. Ako mislite da smo naivni i bez pameti, onda se grdno varate. Naša je tragedija ili možda sreća što nemamo

izbora. Mi godinu dana trpimo poniženje, maltretiranje, odvođenja i sve ono drugo što nam se radi, za koje nam vrijeme četnici siluju žene, pale sela, ruše gradove i ubijaju nas!! Ili ćemo biti prijatelji – saveznici i prekinuti sa svim ovim glupostima ili ćemo raditi ono što nam je činiti. Mi nemamo izbora, kada je u pitanju država i narod, kada je to u pitanju, nema _ _ _ _ ni prema kome.

Pašalić: «Predsj. HVO-a gospodin Topić je rekao da je Mostar zatvoren za Muslimane. Mostar je koncentracioni logor, jer Musliman ne može ni ući ni izaći. U toku prošle noći uhapšeno je 14 ljudi. Za 13 ljudi je raspisana potjernica, među kojima i za načelnika štaba koji je član zajedničkog zapovjedništva. Tukli smo most Mostara.» Tu je prekinut govornik _ _ (nerazumljivo) _ _ pa dalje:»uhapšena je kompletna komanda brigade _ _ _ _135 njenih boraca i ne možemo doći do ostalih dijelova boraca jer ne dozvoljavaju punktovi HVO. _ _ _ ? Most prelaze svi, a aerodromski most Musliman ne može proći, vraćaju ga. Mostar je koncentracioni logor još jednom ponavljam, u protivnom će planuti. Ljudi prave priručna sredstva za borbu. Planut će za 24 sata ako se nešto ne poduzme. U Mostaru se govori da to nije BIH, da je to Hrvatska. U Mostaru se viju hrvatske zastave, zastave Hrvatske države. U Mostaru _ _ _gospoda generali hrvatske vojske, kao što je general Praljak koji rukovodi stožerom, vojni savjetnik gospodina Tuđmana. Policija, gospodine Petkoviću, ne priznaje stožer, Đido kaže: «Ja sam ovdje bog, ja slušam Šuška i prijeti meni sa likvidacijom, kao komandantu korpusa. NE znamo što je sa stotine civila iz _ _ Stojića? _ _Zajednička komisija je obišla Čapljinu i našla članove komande (da ne mogu dati iskaz) fizički pretučene.Tražim da međunarodni Crveni križ obiđe zatvor i heliodrom – to je zatvor gdje se ubija i dalje pod NN – nepoznat. Hercegovina ima više zatvora nego čitava BIH. Mostar, Ljubuški, Grude, Imotski – sve zatvori. Dogovorimo se da nema hapšenja, potpišemo, dogovorimo, nakon 24 sata HV hapsi ljude pripadnike armije.» Vojni izaslanik Španjolac: «...da vas podsjetim na riječi što je dao gospodin Halilović i kada je zadnji put počeo sa svojim govorom, gdje je

on ponudio svoju ruku kao prijatelj i želio bih čuti mišljenje generala Petkovića. U smislu ponude ruke pomirenja od strane Halilovića i želio bih njegovo mišljenje da li on zna o tim hapšenjima?» Petković – general: «Gospodine Haliloviću, vi spominjete 135 borba, kažite mi koliko je HVO boraca uhapšeno u Zenici – nije bilo borbe, nije bilo sukoba!» Tu se svađaju!! Petković: «Smirite se Haliloviću, dajte mi spisak tih 14 ljudi, dajte mi spisak svih 14 ljudi biti će vraćeno, kada se ja vratim u Mostar. Dalje, dajte mi mjesto i gdje se nalazi 5 vjerskih službenika koji su uhapšeni? Gdje su uhapšeni _ _ _ pišite – u _ _ _? Pišite dalj tražim spisak svih ljudi koji su izbačeni iz stanova, dajte mi spisak, ja ću ih vratiti u stanove.» Musliman: «Gospodine Petković, ja sam vama svaki mjesec...» Petković: «Čekajte, polako, ja vas tražim hoćete li mi dati spisak ljudi...?» Musliman ne odgovara. Petković: «Kada mi možete dati? Kada mi Pašaliću možete dati spisak za ovih 14 ljudi i za ljude izbačene iz stnova??» Pašalić ne zna – nesiguran je – Petković: «Molim vas, ja sam došao ovdje da rješavamo, dajte spisak tih 14 ljudi koji su sada uhapšeni, ja idžem sada po njih dolje i vratit ću ih. Ići ćemo da vodimo sve konvoje koji stoje i gdje stoje, je l važi? Kažite mi lokacije gdje stoje, pa idemo tamo da to riješimo, molim vas. Idemo tamo!» Halilović ne odgovara, već počne žestoko govoriti: « 130.000 naših ljudi je zaklano, 50000 naših žena je silovano, Petkoviću, zapamtite, nema više toga, ili ćemo ići u suradnju zajedno u borbu protiv četnika, ili ćemo ići u sukob do zadnjega, budite sigurni!» Petković: «Gospodine Haliloviću, a 500.000 Muslimana sam ja propustio kada je bilo najgore i sproveo, ni jedan tvoj komandant nije ni jednog ispratio, nego ja! Doći ćemo mi u Mostar pa ćemo riješiti probleme. Sve što kažeš i staviš na papir – ja stojim iza toga da će to biti riješeno. Ja sam to već 100 puta rekao. MI sada idemo odmah u Doljane i Soviće i Slatinu, ja ću na silu ući tamo ako bude prepreka. Ja i Halilović idemo u Doljane, doći ćemo i u Mostar, otvorit ćemo Mostar. Jsa koliko vidim ljudi se kreću po Mostaru.» «Da, ali ne mogu van!» - upada jedan Musliman – Petković: «Molim vas, ja sam vam obećao sve što ste iznijeli, što ću uraditi, vi

ćete, Alija, doći u Mostar, a ja ću isto tražiti da dođem u Zenicu. Gospodine Pašaliću vi ste potpisali 2. V, komisija koja je obišla zarobljenike _____» pa dalje nabrajaju imena, raspravljaju, svađaju se – Petković: «Utvrđit ćemo kada su koji uhapšeni, kada u Mostaru, kada u Čapljini. Ja ću narediti da se pusti 135 ljudi. Ne ću tražiti zamjenu za 600 ljudi. Ja kada kažem, tako će i biti. Da!! Utvrđit ćemo datume hapšenja u Zenici i datume hapšenja u Čapljini. Pa ćemo vidjeti. A ja vam kažem, sutra kada dođemo dolje ja ću ih postrojiti i na kapiju će izići, a neka mi kažu da ću i ja tako u Zenici. Je l može? Ja ću tebi sutra a ti meni za 4 dana u Zenici ćeš pustiti meni!» Halilović: «Ali to nije isto, u Zenici je bilo sukoba, tamo nije bilo sukoba, druga stvar, ako vam je stalo do mira i suradnje onda treba ovdje razgovarati, jer će doći neki drugi ljudi!» Petković: «Gospodine Haliloviću, neka kaže Pašalić koliko smo razgovorom riješili problema. Mi ne možemo riješiti probleme cijele regije, a da li smo ih rješavali i riješili?» Halilović: «Ne može Mostar biti zatvoren grad za Muslimane. Mostar nikada nije bio hrvatski, niti može biti u Hrvatskoj _____ Mostar može biti i hrvatski i muslimanski i srpski u onoj mjeri u kojoj se Srbi bore za Mostar.» - Halilović se žesti – Petković: «Mostar će biti onakav kakvi su Mostarci! Molim gospodo, slijedeći naš obilazak je grad Mostar i rješavanje svih problema u gradu Mostaru, a večeras, 14 ljudi uhapšenih – ja puštam, a hoću spisak tih ljudi.» Upada Halilović: «Dogovorili smo da puštamo sve civile _____» Petković: Ja ne znam je li civil ili vojnik!! Mi smo bili sinoć ovdje i ne znamo što se u Mostaru događalo. Ja ću pustiti te ljude, ali mi dajte spisak, oni će večera izaći ja sam rekao.» Halilović: «Pružamo obje ruke suradnje, zajedničke borbe ali budite sigurni, ne ćemo više trpjeti zato što.....ubijeni, poklani, žene silovane, zapamtite nema više, nema više toga!»Glas sa strane: « Je l to od Hrvata bilo?» Halilović: «Ja sam imao zavezane ruke gospodine, zavezane ruke, ni jedan konvoj nije ušao, četnici su klali, a vi držali zavezane ruke..... našim oružjem.....tućete.....!!» Petković: «Napraviti ćemo ja i vi o tome!» Halilović: «Izvolite gospodo, ja to.....ali nikada više,

nikada više ne može biti ovako..... izvolite, pucajte, pucajte odmah....!»

Petković: «Nitko ne će pucati. Mi da smo mislili pucati, mi smo imali prilike.....» Upada Halilović: «Mi smo imali hrabrosti ustati protiv četnika a bilo ih je 200.000 i ne ćemo ni pred kim ni pred kakvim ultimatumom stati!»

Petković: «Gospodine Haliloviću, ja i vi smo potpisali zajedničku izjavu, dobili smo i svoje obaveze, ja mislim da ih radimo. Danas je na redu prostor Konjica i ovoga. Riješimo to, idemo zajedno u Mostar, rješavamo problem Mostara, idemo u Čapljinu, Ljubuški a idemo i u Imotski, on ne zna gdje je Imotski, čekajte Pašaliću, prema tome sada smo spremni redom ići. Ja nisam tražio gore ići, da obilazimo po Zenici, nego samo razgovor sa fratrom, predsjednikom HDZ-a, to i danas tražim. Prema tome, idemo u Mostar, nemojmo dizati tenzije, time ne ćemo ništa riješiti. Ekipe koje su određene, dajte svoje članove, pa idemo.... Doljani, Slatina pa prema Konjicu i redom prema dogovoru.»

Halilović: «Prije mjesec i pol dana trebala su tri kamiona doći za Igman, evo ih još stoje, što hoće, da umrem od gladi, ja ću klečati radije, nego da četnici kolju, petkoviću, a kolju i Muslimane i Hrvate. Možete vi sa njima dogovarati što god hoćete, zaklat će vas poslije, prvo će poklati Muslimane. Pa će poslije _ _ _ .»

Petković: «Pustite vi na stranu što mi dogovaramo, nemojte, sramimo se za vas, ako su Hrvati u Konjicu, koji se bore protiv četnika morali tri svoja čovjeka, morali vući u Nevesinje da se liječe to je sramotno za vas. Jer nisu ranjeni od četnika, ranjeni su od vaših postrojbi. To je sramotno od vas da postavljate takvo pitanje, da ste natjerali ljude koji su od prvog dana na crti prema četnicima zatražili da ih četnici prime u svoju bolnicu, a oni ih nisu ranili, a nije samoranjavanje. Slijedeći prostor je prostor Mostara, a onda idemo u Zenicu, mi smo se dogovorili, je li važi? Ja sam tebi pet puta pružio ruku i evo opet, idemo na posao!» Pljesak.

SLIKA:

TEKST:

Izlaze iz šatora, sa Plavim kacigama, dolaze do sela! Sa ženama razgovaraju...nerazumljivo....

Nakon razgovora u komandi španjolskog bataljun gospoda Petković i Halilović su krenuli u selo Doljani. Razgovarali su i sa civilima, to su pretežno žene i djeca sa ovog područja.

U KADRU: Žena

«Nema muškaraca, ovdje su sve žene i djeca, jesu domaći a ima i sa strane, oni koji su dolazili.» _ _ _ _ nerazumljivo, govore u glas _ _ _ Glasovi: « Ne znamo ništa, 29 civila... ne znamo...pripadali i Doljani.....svi živi...!»

SLIKA:

TEKST:

Plave kacige i predstavnici obiju strana idu prema školi. Sjede svi u razredu, starci i mladi.

Put nastavljaju u školu gdje su smješteni zarobljeni civili, sa njima razgovaraju u vezi postupka vojnika prema zarobljenima.

SLIKA:

TEKST:

Povratak u bazu – u šator

Komandanti Halilović i Petković vraćaju se u bazu španjolskog bataljuna.

SLIKA + TON:

Dosta nerazumljivo.....Halilović i Petković dogovaraju o svim tehničkim pitanjima, da treba razgovarati. Još uvijek vlada nepovjerenje, narod i vojska još su nepovjerljivi prema zajedničkoj komandi. Treba riješiti pitanje opstanka, pitanje konvoja, govori Halilović: «Zadnji je čas, treba se riješiti» Halilović kaže da će se držati dogovorenog, ali da treba zajednički riješiti jer treba što prije riješiti 3 kamiona pomoći. Iz Fojnive ne će ni jedan metak ispaliti. Drugi konvoj treba i jednima i drugima, treba to učiniti jer će inače doći do nemoguće situacije iz koje ne će biti izlaza. Halilović moli da prvi zadatak zajedničke komande bude selo Trusine, jer tamo postoje indicije da su neki pojedinci armije učinili zločine prema građanima hrvatske nacionalnosti, postoje indicije,

postoje izjave i zato moli da se to ispita, da to bude prvi zadatak. Onaj tko puca na vojsku s tim se treba boriti, ali nitko nema pravo paliti i ubijati, rušiti crkve....Armija BIH hoće znati na čemu je, da borba bude zajednička. Zatim govori Petković jako nerazumljivo.....

SLIKA:

TEKST:

Idu u naselje i razgovaraju sa ženama...nerazumljivo i u glas. Poslije razgovora kreću u naselje sa izbjeglicama hrvatske nacionalnosti.

U KADRU:

Petković: «Ima li koji muški koji se brine o svemu?» «Nema» žene kažu.

U KADRU:

Žena: «Nas ima ukupno 197, podijeljeni smo u dvije grupe _ _ _ do sada nas nitko nije uznemiravao _ _ _ _ ostvarena je dobra suradnja sa mjesnim Crvenim križom, smješteni smo u napuštenim hrvatskim kućama i dijelom kod hrvatskih porodica. Muškarci su svi u zatvoru u Osnovnoj školi, a imam informaciju da su neki prebačeni u Jablanicu, samo to treba provjeriti....» Dalje nerazumljivo.

KRAJ KAZETE